

wen overal in te slaan. Want dezen moorman word in 't algemeen zo ondragelijk dat in 't bijzonder de ministers geen anderen uitslag tot redres meer weeten, als om hem door kruut en loot zowel te dwingen tot het slegten der fortificatiën op den Pompoenenberg, waardoor hij Cannanoor zeer kwellen kan, als ter verevening van zijn agterstallen.

Fol. 114v.

(De tijd zal leren welk voordeel de prinsen van de kolathiri uit het verdwijnen van de angst voor Travancore zullen trekken. De koning van Cochin is er blij mee. [fol. 115] Ondertussen is Travancore, naar believen of volgens de regels der staatkunde, daadwerkelijk met ammunitie etc. gesteund tegen Camsaayba⁶. De Engelsen te Anjengo lieten dat ook niet na. Zoals gezegd, wist hij dat niet op waarde te schatten. Als voorwendsel voor de geringe leverantie van peper voerde hij hoofdzakelijk de nu beëindigde onlusten met Camsaayba aan. Deze onrust en de toenemende zeeroof van de Maratha's schaadt de handel aanzienlijk.)

Terwijl veel speculatie verwekt zeker van de noord ingedrongen legerhoofd Aidar Alichan, of Aidar Saiboe, dewelke, onder de Franschen en Engelschen gediend hebbende, vervolgens in zijn land (zijnde het Maisoersche) de Marhettis eens zo een gevoelige neep gegeven heeft dat andere hovelingen, daarover afgunstig, hem bij den vorst zwart maakten. Dat hem dan ook wel deed vlugten, dog niet dan om naderhand van dat rijk zelfs meester te worden. Ook moesten de landen van andere regenten voor zijn magt bukken, ja ook eindelijk het koninkrijk Canara, alwaar hij zich zig zeer sterk maakt om geen gevaar te lopen van het wéér te verliezen. Zijnde zo men wil in zijn leger wel 2000 hoeden-dragers en daaronder wel 400 Franschen, welke, zo zommige uitstrooyen, graag zouden zien, dat hij verder zuidwaards afquam tot ontrusting van de Britten op Tallicherij. Dog anderen geloven dat hij te politicq is om dat harnas aan te trekken, zullende het teffens de tijd leeren wat dit zo spoedig opgekomen geval onder de Mallabaarsche vorsten in 't gemeen zal uitwerken.

Fol. 115v-116r.

(Via haar tolk te Barssalur heeft Haydar Ali de Compagnie van zijn goede en trouwe vriendschap verzekerd en dat hij wenste dat haar handel bloeit. Maar tegelijk vroeg hij om duizend grenadiers snaphanen. Het bestuur heeft dit wegens tekort afgewimpeld. Op 4 oktober is hierover vergaderd en de handelwijze van het bestuur is goedgekeurd. Hiervoor wordt verwezen naar het antwoord op de brief uit Malabar.

SURAT

De Kronenburg is, via Sumatra's Westkust om directeur Christiaan Lodewijk Senff op te halen, naar Surat gezonden en de Vrouwe Rebecca Jacoba en de Amelisweert direct. Hun lading had een waarde van f 368.195. Ondanks de slechte situatie ging de handel er goed. De brief van 30 april 1763 berichtte dat de lading t.w.v. f 141.665 in de Bleiswijk [fol. 117] f 250.465 heeft opgebracht, ofwel 176 $\frac{3}{8}$ %. Het rendement op het Japans staafkoper was 175 $\frac{7}{8}$ % en op de poedersuiker 104 $\frac{5}{8}$ %. Het bestuur meent dat er meer op het tweede zou zijn verdiend, als de kwaliteit beter was geweest. Daarom is op 15 september besloten om op Java's Oostkust en te Cheribon, net als in Batavia, de leveranciers nummers te geven, zodat een eventuele mindere kwaliteit die dan aan het licht komt, op hen verhaald kan worden. De textiellieferantie kon voor veel soorten tegen een lagere prijs dan bij de vorige contracten aanbesteed worden. De Bleiswijk voerde naar Batavia textiel, katoen etc. aan t.w.v. f 130.000 en bovendien 12 last tarwe en enige medicamenten voor Ceylon. Op 8 juli 1763 is gesproken over de gelden die zijn afgeperst, toen de troepen van de nawab de loge en werf bezetten. Dit

6 Camsaayba, waarschijnlijk een verbastering van Khan Sahib. Sahib betekent, evenals khan, heer. In deze jaren betwistten twee plaatselijke machthebbers, Maphuz Khan Sahib en Ysuff Khan, na elkaar Travancore gebied in het oosten, net over de Western Ghats (*History of Travancore*, p. 144-145).